

Wielce Szanowny Panie Prezydencie!

Szanowni Państwo!

Przesłanki powołania klubu „Dobro Wspólne Ponad Podziałami” są zawarte w naszym oświadczeniu, które przyjęliśmy na spotkaniu 17 sierpnia br, w dwudziestą rocznicę zawiązania koalicji Solidarność – ZSL – SD, która doprowadziła do powstania rządu wielkiej koalicji Tadeusza Mazowieckiego i przełomu historycznego. Oświadczenie to Państwo otrzymali wraz z zaproszeniem Pana Prezydenta Lecha Wałęsy na dzisiejsze spotkanie.

Przyjęliśmy, że klub „Dobro wspólne ponad podziałami” działa przy Instytucie Lecha Wałęsy, korzysta z jego osobowości prawnej i logistyczno-organizacyjnego zabezpieczenia działalności klubu.

Klub jest płaszczyzną spotkań przedstawicieli różnych pokoleń, różnorodnych dziedzin naszego życia, nauki, kultury, środowisk społecznych i politycznych, służących wymianie poglądów, wypracowywaniu opinii i stanowisk, sprzyjających pozytywnym zmianom w funkcjonowaniu naszego państwa i demokracji, życia społeczno-ekonomicznego i politycznego, oraz umacnianiu wartości służących zdrowiu jednostki, rodziny, narodu i państwa.

Klub w swej działalności pragnie wpływać na:

- Rozwijanie dialogu, porozumienia i współpracy ponad podziałami, poszanowania partnera, jego godności, integralności i tożsamości osobowej, poszanowania godności najwyższych Urzędów Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. Niedostatki w tym zakresie jakże ujemnie wpływają na przemiany demokratyczne w Polsce, jakość i spowolnienie reform, co podnosi i będzie podnosić ich koszty;
- Poszanowanie i jednanie polskiej różnorodności, wzajemnie ubogacającej się ku celom przyszłości. W naszej konstytucji stwierdza się, że polska różnorodność jest równa w prawach i powinnościach wobec dobra wspólnego jakim jest Polska. Poszanowanie różnorodności tworzy warunki partnerstwa, dialogu, współpracy, porozumienia, sprzyja tolerancji i budowie zaufania. Te wartości są fundamentem zdrowej demokracji i silnego państwa;
- Umacnianie kultury politycznej, przewycięzanie podziałów, populizmu, języka agresji i nienawiści, ideologizacji naszego życia, jątżenia ran zamiast ich leczenia, wykorzystywanie historii do doraźnych celów i walk politycznych, optymalizacji sfery politycznej i wzajemnych relacji międzypartyjnych. Warto w pełni przywracać

w naszym życiu społeczno-politycznym wartości, które legły u podstaw powstania pokojowego ruchu Solidarności. „Solidarność – mówił Jan Paweł II – to znaczy jeden i drugi. A więc nigdy jeden przeciw drugiemu.” „Baczenie – ostrzegal – abyście się wzajemnie nie pozjadali.” Tymczasem popatrzmy jak silny w naszym życiu społeczno-politycznym jest nurt wzajemnego „zjadania się”, ten swoisty „kanibalizm” polityczny, z jakim zaangażowaniem godnym lepszej sprawy i z jakąż namiętnością jest uprawiany, do którego nie wolno się przyzwyczajać, ani go tolerować, bo będzie niszczył jak rak żywą tkankę życia społecznego, politycznego, państwowego i przede wszystkim, czy później, jak wykazują doświadczenia w tym zakresie, dotknie także twórców i nosicieli tych anty-wartości. W podzielonym kraju nie da się dobrze rządzić, zaś na agresji, nienawiści, małości, dzieleniu, wykluczaniu, wywoływaniu różnych waśni nie zbuduje się wielkości ojczyzny;

- Promowanie zasad i wartości sprzyjających coraz pełniejszemu uruchamianiu społecznego potencjału rozwoju oraz podnoszeniu jakości życia jednostkowego, rodzinnego i społecznego. Tylko na wartościach możemy pomyślnie budować naszą przyszłość i coraz pełniej uruchamiać społeczny potencjał rozwoju, decydujący o efektywności naszych zamierzeń;
- Umacnianie w działalności politycznej poczucia służby, nadrzędności dobra wspólnego jakim jest Polska, któremu muszą być bezwzględnie podporządkowane interesy cząstkowe, partyjne, ambicje i interesy poszczególnych partii i polityków. Temu musi coraz powszechniej towarzyszyć świadomość, że władza nie jest celem samym w sobie, lecz środkiem realizacji założeń programowych, zaś politycy i poszczególne partie powinny mniej zajmować się sobą, a w coraz większym stopniu problemami kraju zarówno w wymiarze bieżącym, jak i przyszłościowym. Polityka to sztuka rządzenia, a nie urządzania się, to służba społeczna, swoista misja, której powinna towarzyszyć wiedza i determinacja w rozwiązywaniu problemów kraju, profesjonalizm, pokora, miłość i mądrość wsparta mądrością i doświadczeniem coraz szerszego grona ludzi i aktywnością społeczną. Mniej wodzostwa, więcej zbiorowej mądrości i społecznego zaangażowania, więcej reprezentacji interesów elektoratu, obok reprezentacji grup interesów. Innymi słowy więcej solidarności;
- Umacnianie pomocniczego, subsydiarnego charakteru państwa, związanego z modelem demokracji personalistyczno-partycypacyjnej, co wynika z naszej konstytucji, dokumentów UE i doktryny społecznej kościoła. Powinno to sprzyjać

rozwijaniu aktywności społecznej we współdecydowaniu i współtworzeniu, wypełnianiu przestrzeni między obywatelem a państwem strukturami samorządu lokalnego, zawodowego, społeczno-gospodarczego, a także różnymi organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami w zakresie m.in. oświaty, kultury, zdrowia, rozwoju lokalnego, ekologii, działań charytatywnych itp. Będzie to umacniać nie tylko demokrację reprezentatywną (wybory, referenda), ale przede wszystkim demokrację partycypacyjną (uczestniczącą), w której człowiek może współdecydować i aktywnie współtworzyć, spełniać się. Dla umocnienia tych tendencji celowe wydaje się rozważenie propozycji PSL, od wielu lat zgłaszanej, powołania izby samorządowej na miejsce Senatu, którego powołanie zaproponowała strona rządowa przy okrągłym stole;

- Kształtowanie i poszerzanie zaplecza intelektualno-strategicznego struktur władzy i podejmowanych decyzji, pełniejsze wykorzystanie zespołów naukowych i eksperckich w kształtowaniu warunków rozwoju na szczeblu centralnym i regionalnym.

Klub cele programowe realizuje poprzez prace w zespołach, plenarne posiedzenia klubu i jego prezydium, publiczne dyskusje panelowe z udziałem Lecha Wałęsy, współpracę z innymi stowarzyszeniami, organizacjami i instytucjami pożytku społecznego oraz specjalistami i ekspertami związanymi z podejmowaną problematyką. Prof. Elżbieta Mączyńska prezes PTE, niezależnie od udziału w pracach naszego klubu prof. Zdzisława Sadowskiego honorowego prezesa PTE, zaproponowała bezpośrednią współpracę PTE – Klub. Tą formę współpracy będziemy poszerzać na inne podmioty pożytku społecznego, stosownie do podejmowanych tematów przez klub. Dorobek prac Klubu będzie prezentowany w wydawnictwach Instytutu Lecha Wałęsy, zaś wypracowane uwagi, wnioski i opinie będą przedstawiane właściwym władzom. W przyszłości stosownie do potrzeb przewiduje się powoływanie terenowych oddziałów klubu. W przyszłym roku odbędzie się kilkanaście spotkań regionalnych z okazji 30-lecia „Solidarności” i 20-lecia samorządu. Chcemy te spotkania wykorzystać do zainicjowania powstania terenowych oddziałów klubu.

Proponujemy aby pracami Klubu kierowało prezydium w składzie: Zygmunt Berdychowski, Wojciech Borowik, Andrzej Celiński, prof. dr Janusz Gmitruk, Piotr Gulczyński, Jan Maria Jackowski, Jerzy Józwiak, Feliks Kulikowski, prof. dr hab. Jacek Kurczewski, prof. dr hab. Aleksander Łuczak, dr Roman Malinowski, Marcin Nurowski, Michał Rajtar, Wojciech Steckiewicz.

W 2010 roku przewiduje się w ramach klubu podjęcie m.in. następujących tematów:

- Polska w warunkach kryzysu globalnego ( stan aktualny i perspektywy w warunkach dłuższego okresu turbulencji, „przeżywania się” globalnych mocarstw i tworzenia się nowego świata globalnego oraz ładu opartego na dialogu między cywilizacyjnym, kształtowania się nowych centrów finansowych i nowych liderów)
- Fundamenty państwa i demokracji (czynniki osłabiające i wzmacniające)
- Polska w Unii Europejskiej ( kierunki umacniania UE, polskie propozycje dotyczące funkcjonowania UE, Unia gwarantem suwerenności, rozwoju i bezpieczeństwa Polski)
- Polska w świecie (USA, UE, Rosja, Chiny, Japonia i inne kraje, państwa sąsiedzkie, emocje, czy strategia współpracy i rozwoju)
- Strategia konkurencyjności Polski w świecie w obszarze:
  - Politycznym( poziom demokracji, potrzeba polityki, a nie politykierstwa, profesjonalizm polityki i polityków)
  - Kulturowym (wielokulturowość jako czynnik rozwoju w przeciwieństwie do destrukcyjnej zaściankowości)
  - Edukacyjnym, kształtowania i wykorzystania kapitału społecznego (poziom nauczania, dostęp do edukacji, kształtowanie nowych elit i wartości, uruchamianie społecznego potencjału rozwoju, cztery filary edukacji: uczyć się aby wiedzieć, uczyć się, aby działać, uczyć się, aby działać wspólnie, uczyć się, aby być). Zmiany w szkolnictwie wyższym zamierzamy rozpatrzeć po nowym roku.
  - Ekonomicznym
  - Innowacyjności. Kształtuje się coraz bardziej opinia w Polsce i Unii o potrzebie dość zasadniczego przeorientowania środków na innowacyjność jako warunku efektywności i konkurencyjności gospodarki.

Ten temat zechcemy podjąć wspólnie z PTE

- Historia i polityka historyczna (promocja historycznej roli polskich ruchów demokratycznych i niepodległościowych, jednocząca, a nie konfliktogenna rola tradycji historycznych, odsłanianie przeszłości i jej rzetelne wyjaśnianie i doprowadzanie do wzajemnego zrozumienia, często tragicznych wydarzeń z naszymi sąsiadami: Niemcami, Rosjanami, Ukraińcami, Litwinami, rzetelny stosunek do historii i ciągłości historycznej)

- Jaka Polska w nadchodzącym pokoleniu (aktywne społeczeństwo obywatelskie, sprawne państwo i zdrowa demokracja, promowanie wartości decydujących o zdrowiu jednostki, rodziny, społeczeństwa). Ten temat mógłby być przedmiotem debaty publicznej z udziałem młodego pokolenia;
- Optymalizacja systemu politycznego i relacji między partyjnych (promowanie profesjonalizmu, PR a polityka, odchodzenie od sporów wyrosłych tylko dla zaznaczenia tożsamości partyjnej do sporów wokół celów strategicznych, kształtowanie warunków optymalnego rozwoju i pełnego uruchamiania społecznego potencjału)
- Społeczna opieka zdrowotna (W obecnym stanie zapaści istnieje niebezpieczeństwo pośredniej eutanazji ludzi chorych i biednych, wychodzenie ze stanu zapaści, kierunki racjonalizacji struktur i organizacji służby zdrowia). Mamy w naszym Klubie zespół niezwykle doświadczonych przedstawicieli medycyny;
- Polityka regionalna
- Nierówności w obszarze społecznym, ekonomicznym i politycznym
- Problemy energetyczne, gazyfikacji
- Inne tematy wynikające z aktualnej sytuacji społeczno-politycznej i ekonomicznej

Pozwólcie, że na zakończenie przytoczę słowa św. p. bp. Jana Chrapka, człowieka niezwykle mądrego i jakże spolegliwego. Przed swoją tragiczną śmiercią pisał do mnie: „że w ciągle zmieniającej się sytuacji, taką samą winna być nasza troska o dobro wspólne, jakim jest Polska. Tu powinny spotykać się nasze myśli, działania i odpowiedzialność. Nie wiem – pisał z pewnym sarkazmem – czy jesteśmy już zdolni do takiego heroizmu”. Uczyńmy zatem wszystko, żeby troska o dobro wspólne nie wymagała postawy heroicznej, lecz stawała się powszechną wartością i była nie tylko prawem, lecz przede wszystkim powinnością i wspólną troską wszystkich obywateli, polityków, partii politycznych i ich wzajemnej współpracy. Jeśli tak się stanie, to szansę historyczną, przed którą Polska stanęła, wygramy. Klub „Dobro Wspólne Ponad Podziałami” przy Instytucie Lecha Wałęsy, chce w swej działalności temu jak najlepiej służyć.

Będziemy wdzięczni za opinie i uwagi do założeń programowo – organizacyjnych klubu wyrażonych podczas dyskusji, bądź zgłoszonych na piśmie po naszym spotkaniu.

dr *Roman Malinowski*